

Praktikum, vektorkorrutis

Praktikum, vektorkorrutis

Kahe vektori $\vec{r}, \vec{s}$ vektorkorrutis $\vec{r} \times \vec{s}$ on **vektor**, mis määratakse tingimustega

1. $|\vec{r} \times \vec{s}| = |\vec{r}||\vec{s}| \sin \angle(\vec{r}, \vec{s}),$
2. $\vec{r} \times \vec{s} \perp \vec{r}, \vec{r} \times \vec{s} \perp \vec{s},$
3. $\{\vec{r}, \vec{s}, \vec{r} \times \vec{s}\}$ on parema käe kolmik.

Ruumis on antud ortonormeeritud baas $\{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$. On antud kahe vektori koordinaadid

$$\vec{r} = x_1 \vec{e}_1 + x_2 \vec{e}_2 + x_3 \vec{e}_3 = (x_1, x_2, x_3),$$

$$\vec{s} = y_1 \vec{e}_1 + y_2 \vec{e}_2 + y_3 \vec{e}_3 = (y_1, y_2, y_3).$$

Praktikum, vektorkorrutis

Kahe vektori $\vec{r}, \vec{s}$ vektorkorrutis $\vec{r} \times \vec{s}$ on **vektor**, mis määratakse tingimustega

1. $|\vec{r} \times \vec{s}| = |\vec{r}||\vec{s}| \sin \angle(\vec{r}, \vec{s})$,
2. $\vec{r} \times \vec{s} \perp \vec{r}, \vec{r} \times \vec{s} \perp \vec{s}$,
3. $\{\vec{r}, \vec{s}, \vec{r} \times \vec{s}\}$ on parema käe kolmik.

Ruumis on antud ortonormeeritud baas $\{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$. On antud kahe vektori koordinaadid

$$\vec{r} = x_1 \vec{e}_1 + x_2 \vec{e}_2 + x_3 \vec{e}_3 = (x_1, x_2, x_3),$$

$$\vec{s} = y_1 \vec{e}_1 + y_2 \vec{e}_2 + y_3 \vec{e}_3 = (y_1, y_2, y_3).$$

Vektorite vektorkorrutise koordinaadid arvutame järgmiselt

$$\vec{r} \times \vec{s} = \left(\begin{vmatrix} x_2 & x_3 \\ y_2 & y_3 \end{vmatrix}, - \begin{vmatrix} x_1 & x_3 \\ y_1 & y_3 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} x_1 & x_2 \\ y_1 & y_2 \end{vmatrix} \right).$$

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}$ rahuldavad tingimust $\vec{r} + \vec{s} + \vec{t} = \vec{0}$. Tõestada, et kehtib

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{s} \times \vec{t} = \vec{t} \times \vec{r}.$$

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}$ rahuldavad tingimust $\vec{r} + \vec{s} + \vec{t} = \vec{0}$. Tõestada, et kehtib

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{s} \times \vec{t} = \vec{t} \times \vec{r}.$$

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}, \vec{w}$ rahuldavad tingimust

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{t} \times \vec{w}, \quad \vec{r} \times \vec{t} = \vec{s} \times \vec{w}.$$

Kasutades vektorkorrutist näidata, et vektorid $\vec{r} - \vec{w}, \vec{s} - \vec{t}$ on kollineaarsed vektorid

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}$ rahuldavad tingimust $\vec{r} + \vec{s} + \vec{t} = \vec{0}$. Tõestada, et kehtib

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{s} \times \vec{t} = \vec{t} \times \vec{r}.$$

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}, \vec{w}$ rahuldavad tingimust

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{t} \times \vec{w}, \quad \vec{r} \times \vec{t} = \vec{s} \times \vec{w}.$$

Kasutades vektorkorrutist näidata, et vektorid $\vec{r} - \vec{w}, \vec{s} - \vec{t}$ on kollineaarsed vektorid

- On antud vektorid $\vec{r} = (3, -1, -2), \vec{s} = (1, 2, -1)$. Arvutada vektorid

1. $\vec{r} \times \vec{s}$, 2. $(2\vec{r} + \vec{s}) \times \vec{s}$, 3. $(2\vec{r} - \vec{s}) \times (2\vec{r} + \vec{s})$.

Ülesanded

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}$ rahuldavad tingimust $\vec{r} + \vec{s} + \vec{t} = \vec{0}$. Tõestada, et kehtib

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{s} \times \vec{t} = \vec{t} \times \vec{r}.$$

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}, \vec{w}$ rahuldavad tingimust

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{t} \times \vec{w}, \vec{r} \times \vec{t} = \vec{s} \times \vec{w}.$$

Kasutades vektorkorrutist näidata, et vektorid $\vec{r} - \vec{w}, \vec{s} - \vec{t}$ on kollineaarsed vektorid

- On antud vektorid $\vec{r} = (3, -1, -2), \vec{s} = (1, 2, -1)$. Arvutada vektorid

1. $\vec{r} \times \vec{s}$, 2. $(2\vec{r} + \vec{s}) \times \vec{s}$, 3. $(2\vec{r} - \vec{s}) \times (2\vec{r} + \vec{s})$.

Vastus: $(5, 1, 7), (10, 2, 14), (20, 4, 28)$.

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}$ rahuldavad tingimust $\vec{r} + \vec{s} + \vec{t} = \vec{0}$. Tõestada, et kehtib

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{s} \times \vec{t} = \vec{t} \times \vec{r}.$$

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}, \vec{w}$ rahuldavad tingimust

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{t} \times \vec{w}, \quad \vec{r} \times \vec{t} = \vec{s} \times \vec{w}.$$

Kasutades vektorkorrutist näidata, et vektorid $\vec{r} - \vec{w}, \vec{s} - \vec{t}$ on kollineaarsed vektorid

- On antud vektorid $\vec{r} = (3, -1, -2), \vec{s} = (1, 2, -1)$. Arvutada vektorid

$$1. \vec{r} \times \vec{s}, \quad 2. (2\vec{r} + \vec{s}) \times \vec{s}, \quad 3. (2\vec{r} - \vec{s}) \times (2\vec{r} + \vec{s}).$$

Vastus: $(5, 1, 7), (10, 2, 14), (20, 4, 28)$.

- On antud punktid $A(1, 2, 0), B(3, 0, -3), C(5, 2, 6)$. Kasutades vektorkorrutist leida kolmnurga $\triangle ABC$ pindala.

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}$ rahuldavad tingimust $\vec{r} + \vec{s} + \vec{t} = \vec{0}$. Tõestada, et kehtib

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{s} \times \vec{t} = \vec{t} \times \vec{r}.$$

- Vektorid $\vec{r}, \vec{s}, \vec{t}, \vec{w}$ rahuldavad tingimust

$$\vec{r} \times \vec{s} = \vec{t} \times \vec{w}, \quad \vec{r} \times \vec{t} = \vec{s} \times \vec{w}.$$

Kasutades vektorkorrutist näidata, et vektorid $\vec{r} - \vec{w}, \vec{s} - \vec{t}$ on kollineaarsed vektorid

- On antud vektorid $\vec{r} = (3, -1, -2), \vec{s} = (1, 2, -1)$. Arvutada vektorid

$$1. \vec{r} \times \vec{s}, \quad 2. (2\vec{r} + \vec{s}) \times \vec{s}, \quad 3. (2\vec{r} - \vec{s}) \times (2\vec{r} + \vec{s}).$$

Vastus: $(5, 1, 7), (10, 2, 14), (20, 4, 28)$.

- On antud punktid $A(1, 2, 0), B(3, 0, -3), C(5, 2, 6)$. Kasutades vektorkorrutist leida kolmnurga $\triangle ABC$ pindala. Vastus: 14.

- On antud kolm vektorit $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (1, -2, 3)$, $\vec{t} = (1, 2, -7)$. Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, mis rahuldab tingimusi

$$\vec{x} \perp \vec{r}, \vec{x} \perp \vec{s}, \langle \vec{x}, \vec{t} \rangle = 10.$$

Ülesanded

- On antud kolm vektorit $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (1, -2, 3)$, $\vec{t} = (1, 2, -7)$. Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, mis rahuldab tingimusi

$$\vec{x} \perp \vec{r}, \vec{x} \perp \vec{s}, \langle \vec{x}, \vec{t} \rangle = 10.$$

Vastus: $\vec{x} = (7, 5, 1)$.

- On antud kolm vektorit $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (1, -2, 3)$, $\vec{t} = (1, 2, -7)$. Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, mis rahuldab tingimusi

$$\vec{x} \perp \vec{r}, \vec{x} \perp \vec{s}, \langle \vec{x}, \vec{t} \rangle = 10.$$

Vastus: $\vec{x} = (7, 5, 1)$.

- On antud vektorid $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (-3, 1, 2)$, $\vec{t} = (1, 2, 3)$. Arvutada $(\vec{r} \times \vec{s}) \times \vec{t}$ ja $\vec{r} \times (\vec{s} \times \vec{t})$.

- On antud kolm vektorit $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (1, -2, 3)$, $\vec{t} = (1, 2, -7)$. Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, mis rahuldab tingimusi

$$\vec{x} \perp \vec{r}, \vec{x} \perp \vec{s}, \langle \vec{x}, \vec{t} \rangle = 10.$$

Vastus: $\vec{x} = (7, 5, 1)$.

- On antud vektorid $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (-3, 1, 2)$, $\vec{t} = (1, 2, 3)$. Arvutada $(\vec{r} \times \vec{s}) \times \vec{t}$ ja $\vec{r} \times (\vec{s} \times \vec{t})$. Vastus: $(-7, 14, -7), (10, 13, 19)$.
- Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, kui $\vec{x}$ on risti vektoritega $\vec{r} = (4, -2, -3)$, $\vec{s} = (0, 1, 3)$, $|\vec{x}| = 26$ ja $\vec{x}$ moodustab nürinurga baasvektoriga $\vec{e}_2$.

- On antud kolm vektorit $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (1, -2, 3)$, $\vec{t} = (1, 2, -7)$. Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, mis rahuldab tingimusi

$$\vec{x} \perp \vec{r}, \vec{x} \perp \vec{s}, \langle \vec{x}, \vec{t} \rangle = 10.$$

Vastus: $\vec{x} = (7, 5, 1)$.

- On antud vektorid $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (-3, 1, 2)$, $\vec{t} = (1, 2, 3)$. Arvutada $(\vec{r} \times \vec{s}) \times \vec{t}$ ja $\vec{r} \times (\vec{s} \times \vec{t})$. Vastus: $(-7, 14, -7), (10, 13, 19)$.
- Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, kui $\vec{x}$ on risti vektoritega $\vec{r} = (4, -2, -3)$, $\vec{s} = (0, 1, 3)$, $|\vec{x}| = 26$ ja $\vec{x}$ moodustab nürinurga baasvektoriga $\vec{e}_2$. Vastus: $(-6, -24, 8)$.
- Jõuvektor $\vec{F} = (3, 2, -4)$ on rakendatud punktile $P(2, -1, 1)$. Leida jõumoment koordinaadisüsteemi alguspunkti suhtes.

- On antud kolm vektorit $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (1, -2, 3)$, $\vec{t} = (1, 2, -7)$. Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, mis rahuldab tingimusi

$$\vec{x} \perp \vec{r}, \vec{x} \perp \vec{s}, \langle \vec{x}, \vec{t} \rangle = 10.$$

Vastus: $\vec{x} = (7, 5, 1)$.

- On antud vektorid $\vec{r} = (2, -3, 1)$, $\vec{s} = (-3, 1, 2)$, $\vec{t} = (1, 2, 3)$. Arvutada $(\vec{r} \times \vec{s}) \times \vec{t}$ ja $\vec{r} \times (\vec{s} \times \vec{t})$. Vastus: $(-7, 14, -7), (10, 13, 19)$.
- Kasutades vektorkorrutist leida vektor $\vec{x}$, kui $\vec{x}$ on risti vektoritega $\vec{r} = (4, -2, -3)$, $\vec{s} = (0, 1, 3)$, $|\vec{x}| = 26$ ja $\vec{x}$ moodustab nürinurga baasvektoriga $\vec{e}_2$. Vastus: $(-6, -24, 8)$.
- Jõuvektor $\vec{F} = (3, 2, -4)$ on rakendatud punktile $P(2, -1, 1)$. Leida jõumoment koordinaadisüsteemi alguspunkti suhtes. Vastus: $(2, 11, 7)$.